

Planificació, investigació i innovació

Codi: 102067
Crèdits: 3

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500798 Educació Primària	FB	3	2

Professor/a de contacte

Nom: Susana Aranega Español
Correu electrònic: Susana.Aranega@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)
Grup íntegre en anglès: Sí
Grup íntegre en català: Sí
Grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

Aquesta assignatura és part de la matèria *Processos i contextos educatius*. Per aquest fet, és convenient que s'hagin realitzat i superat les tres assignatures precedents: educació i contextos educatius, teories i pràctiques contemporànies en educació i didàctica i desenvolupament curricular.

Objectius

1. Analitzar les repercussions que té per a la funció docent l'assumpció de les competències professionals relacionades amb la innovació i la recerca en el context educatiu.
2. Relacionar els àmbits d'innovació i de recerca en els contextos educatius i institucionals.
3. Elaborar projectes de recerca i d'innovació partint de l'anàlisi de les característiques del context.
4. Vincular la innovació i la recerca amb el desenvolupament professional docent i de l'organització escolar.

Competències

- Adoptar una actitud i un comportament ètic i actuar d'acord amb els principis deontològics de la professió.
- Analitzar críticament el treball personal i utilitzar els recursos per al desenvolupament professional.
- Assumir la dimensió educadora de la funció docent i fomentar l'educació democràtica per una ciutadania activa.
- Comprendre la funció, les possibilitats i els límits de l'educació en la societat actual i les competències fonamentals que afecten als col·legis d'educació primària i als seus professionals
- Conèixer els fonaments de l'educació primària
- Conèixer i abordar situacions escolars en contextos multiculturals.
- Conèixer i aplicar experiències innovadores en educació primària.
- Conèixer i aplicar metodologies i tècniques bàsiques d'investigació educativa i ser capaç de dissenyar projectes d'innovació identificant indicadors d'avaluació.
- Conèixer l'evolució històrica de la família, els diferents tipus de famílies, d'estils de vida i educació en el context familiar.
- Conèixer l'evolució històrica del sistema educatiu en el nostre país i els condicionants polítics i legislatius de l'activitat educativa.
- Conèixer l'organització de les escoles d'educació primària i la diversitat d'accions que comprèn el seu funcionament.

- Conèixer les àrees curricular de l'Educació Primària, la relació interdisciplinària entre elles, els criteris d'avaluació i el cos de coneixements didàctics entorn als procediments d'ensenyament i aprenentatge respectius.
- Desenvolupar les funcions de tutoria i d'orientació amb els estudiants i les seves famílies, atenent les necessitats pròpies dels estudiants. Assumir que l'exercici de la funció docent ha d'anar perfeccionant-se i adaptant-se als canvis científics, pedagògics i socials al llarg de la vida.
- Generar propostes innovadores i competitives en la recerca i en l'activitat professional.
- Gestionar la informació relativa a l'àmbit professional per a la presa de decisions i l'elaboració d'informes.
- Mantenir una relació crítica i autònoma respecte els sabers, els valors i les institucions socials públiques i privades.
- Reconèixer i avaluar la realitat social i la interrelació de factors implicats com a necessària anticipació de l'acció.
- Reflexionar entorn les pràctiques d'aula per tal d'innovar i millorar la tasca docent. Adquirir hàbits i destreses per a l'aprenentatge autònom i cooperatiu i promoure'l entre els estudiants.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Resultats d'aprenentatge

1. Accedir a una informació bàsica i contextual de les principals aportacions pedagògiques teòriques i pràctiques que incideixen en la professió docent.
2. Analitzar críticament i autònomament les principals formulacions i pràctiques pedagògiques en l'actualitat tot sent capaç d'argumentar l'assumpció de criteris propis.
3. Analitzar críticament la realitat escolar i específicament d'aula per tal de proposar àmbits de millora.
4. Analitzar críticament, tot desriant el fonamental de l'accessori, innovacions en l'àmbit de l'educació primària
5. Analitzar els condicionants contextuais que porten a la justificació de les innovacions en els contextos escolars.
6. Analitzar necessitats individuals i socials dels grups.
7. Analitzar, contextualment i pedagògicament, projectes educatius i informes d'avaluació nacionals i internacionals que versin sobre l'educació infantil i primària i que ajuden a prendre decisions en l'àmbit de la política educativa.
8. Aprofundir en el coneixement de determinats autors i moviments pedagògics que han tingut una especial rellevància en el pensament i la pràctica educativa en el nostre país.
9. Assumir que la diversitat i pluralitat d'idees, de pràctiques i d'institucions educatives constitueix un valor a defensar.
10. Avaluar l'activitat docent a l'aula, integrant processos d'autoavaluació.
11. Comprendre els principals corrents del pensament contemporani d'influència educativa i la seva repercussió en les etapes educatives d'infantil i primària.
12. Comprendre els processos que es donen en les accions educatives i la seva incidència en la formació integral, tot assumint que l'exercici de la funció educativa ha d'anar perfeccionant-se i adaptant-se als canvis científics, pedagògics i socials al llarg de la vida.
13. Comprendre els referents teòrics i legals de les institucions educatives i demostrar un coneixement de la diversitat d'accions que componen el seu funcionament.
14. Comprendre l'evolució històrica dels principals corrents del pensament pedagògic a partir dels diversos contextos canviants que incideixen en la docència.
15. Comprendre la funció, les possibilitats i els límits de l'educació en la societat actual i analitzar i valorar la incidència dels referents històrics, culturals, polítics i ambientals en les situacions i propostes educatives i formatives.
16. Conèixer experiències internacionals i exemples de pràctiques innovadores en educació per analitzar la pràctica docent i les condicions institucionals que l'emmarquen.
17. Conèixer l'evolució històrica de la família, els diferents tipus de famílies, d'estils de vida i d'educació en el context familiar.
18. Conèixer l'evolució històrica del sistema educatiu espanyol situant-lo en el context europeu així com la legislació que el regula.
19. Dissenyar i aplicar dispositius d'avaluació inicial.
20. Elaborar projectes d'innovació aplicant la seqüència de programació adequada segons el paradigma o l'enfoc de referència.

21. Emprar metodologies i tècniques adients per a la planificació de projectes d'innovació.
22. Identificar els principals canvis que en l'actualitat incideixen sobre la pràctica educativa i l'exercici professional docent.
23. Identificar àrees i àmbits d'innovació en el context escolar.
24. Introduir-se en el coneixement dels principals moviments pedagògics internacionals i, especialment europeus, que han influït en la teoria i pràctiques pedagògiques contemporànies d'incidència en l'escola infantil i primària.
25. Observar i descriure les principals limitacions però també possibilitats dels actuals projectes i pràctiques educatives de diferents centres i professionals de la docència.
26. Plantejar àmbits d'innovació en els contextos escolars prenent com a referència l'aula.
27. Proposar projectes d'innovació concrets per a les aules d'educació primària tenint en compte les possibilitats del context.
28. Proposar àmbits de millora en les aules d'educació primària segons les possibilitats del context i a partir de principis científics.
29. Reconèixer el valor social de l'educació i el valor de la diversitat per adquirir recursos que afavoreixin la integració educativa i l'actuació en contextos multiculturals.
30. Redactar projectes d'innovació tenint en compte les característiques tècniques d'aquests.
31. Relacionar innovació, investigació i desenvolupament professional.
32. Valorar i respectar les diverses aportacions pedagògiques dels diferents moviments i autors de rellevància contemporània.
33. Vincular la innovació com element de desenvolupament professional.

Continguts

1. Participació en el disseny, gestió i avaluació de projectes d'innovació i d'investigació
 - 1.1. El rol del docent en la investigació i en la innovació
 - 1.2. La dimensió institucional de la investigació i de la innovació
2. La investigació en els centres educatius
 - 2.1. El procés d'investigació en educació.
 - 2.2. Metodologies i tècniques d'investigació
3. La formació i el desenvolupament professional en els centres educatius
 - 3.1 Desenvolupament professional docent
 - 3.2 El desenvolupament professional i el de l'organització

Metodologia

PRESENCIALS

Les activitats presencials de gran grup han de permetre que l'estudiant participi activament en la construcció del coneixement professional. Malgrat que el protagonisme recaigui fonamentalment en el professor/a, cal que es fomenti la participació activa de l'alumnat, no només en sessions de gran grup, sino també en sessions de treball grupal per tal de resoldre situacions i/o problemes concrets que es puguin plantejar per tal d'afavorir la formació de l'estudiantat.

Les activitats de seminari permeten treballar en petits grups de 5 persones per tal de realitzar tasques més concretes relacionades amb els continguts de l'assignatura. Alhora, permeten intercanviar els aprenentatges entre els grups ja que el seu nombre és aproximadament de 25 estudiants.

SUPERVISADES

Es tracta de la realització de treballs grupals relacionats amb els continguts de l'assignatura i que permeten afiançar el coneixement i els aprenentatges

AVALUACIÓ

Dels continguts, de l'assoliment dels objectius i del progrés dels estudiants. Inicial, continua i final.

AUTÒNOM

Estudi, lectures, etc.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Avaluació	0	0	31, 33
Presencial en gran grup	15	0,6	33
Seminaris	7,5	0,3	
Tipus: Supervisades			
Treballs grupals d'innovació	15	0,6	
Tipus: Autònomes			
Estudi	33,5	1,34	31, 33

Avaluació

ASPECTES GENERALS

D'acord a la normativa UAB, el plagi o còpia d'algun treball es penalitzarà amb un 0 com a nota d'aquest treball perdent la possibilitat de recuperar-la, tant si és un treball individual com en grup (en aquest cas, tots els membres del grup tindran un 0). Si durant la realització d'un treball individual a classe, el professor considera que un alumne està intentant copiar o se li descobreix algun tipus de document o dispositiu no autoritzat pel professorat, es qualificarà el mateix amb un 0, sense opció de recuperació.

Per tal de poder ser avaluats/ades, caldrà una assistència mínima al 80% de les classes de gran grup i de seminari,

PROVA TEÒRICA

Al finalitzar l'assignatura caldrà realitzar una prova teòrica en funció dels continguts de l'assignatura i dels resultats d'aprenentatge ja especificats. Serà una prova escrita i es durà a terme de manera individual. Aquesta prova caldrà superar-la (qualificació igual o superior a 5) per tal de superar l'assignatura.

PROVES PRÀCTIQUES

Durant el desenvolupament de l'assignatura farem dues proves pràctiques. La primera de caràcter analític, on els estudiants faran propostes derivades de les lectures i les reflexions. La segona i la tercera, de caràcter aplicatiu, a partir d'un cas. La realització d'aquestes proves serà grupal (grups de 5 persones) i es presentaran

en els seminaris. Com en el cas de la prova teòrica, les pràctiques caldrà superar-les amb una qualificació igual o superior a 5. En cas que la qualificació sigui inferior a 5 caldrà recuperar, cosa que suposarà habilitar moments i recursos de recuperació.

PROVA D'APLICACIÓ DE CONEIXEMENTS

S'elaborarà un projecte de recerca en el que s'anirán aplicant els continguts que es van desenvolupant a l'assignatura. La part de recerca planificada s'haurà de portar a terme.

L'execució de la prova teòrica i la presentació de la prova d'aplicació de coneixements es farà la segona setmana d'abril en finalitzar l'assignatura. La recuperació està prevista per a la primera setmana de juny després de finalitzar el Pràcticum III.

Per aprovar l'assignatura serà necessari aprovar les tres proves per separat.

En el suposat cas que s'hagi suspès alguna de les tres proves, s'habilitarà un dia específic per a la seva recuperació que constarà en el cronograma anual de l'assignatura. Si en la recuperació segueix suspesa una de les tres proves es suspèn tota l'assignatura.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Prova d'aplicació de coneixements	30%	0	0	2, 3, 4, 9, 14, 15, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 31, 32
Prova pràctica	30%	2	0,08	3, 4, 5, 10, 13, 17, 20, 21, 23, 26, 27, 28, 30, 31
Prova teòrica	40%	2	0,08	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 19, 23, 24, 25, 27, 29, 30, 31, 32, 33

Bibliografia

ALBERT, M.J. (2007): *La investigación educativa: claves teóricas*. McGraw-Hill: Madrid.

BISQUERRA, R. (Coord.) (2004): *Metodología de la investigación educativa*. La Muralla: Madrid

DE MIGUEL, M. (Coord.) (1996): *El desarrollo profesional docente y las resistencias a la innovación educativa*. Servicio de publicaciones de la Universidad de Oviedo: Oviedo.

IMBERNÓN, F. (1994): *La formación y el desarrollo profesional del profesorado: hacia una nueva cultura profesional*. Graó: Barcelona.

IMBERNÓN, F. (2002): *La investigación educativa como herramienta de formación del profesorado: reflexión y experiencias de investigación educativa*. Graó: Barcelona.

SÁNCHEZ HUETE, J. C. (Coord) (2008): *Compendio de Didáctica General*. Editorial CCS: Madrid.

SEPÚLVEDA, F.; RAJADELL, N. (Coords.) (2001): *Didáctica General para Psicopedagogos*. UNED: Madrid.

TEJADA, J.; GIMÉNEZ, V. (Coords.) (2007): *Formación de formadores. Escenario institucional*. Thomson: Madrid.